

11 Φεβρουαρίου, 1991.

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφeseίων,

v.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ BISCO LTD ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφeseιβλήτων.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5341).

-
- Πώληση συσκευασμένων τροφίμων και παράλειψη συμμόρφωσης με τους όρους των Προτύπων CYS 71:1985 — Προδιαγραφή για Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων με Χρονικές Ενδείξεις - ήτοι με παραποιημένη χρονική ένδειξη λήξεως κατά παράβαση των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 έως 1983 (Αρ. 68/75, 6/77, 16/83) όπως έχουν αναθεωρηθεί με τον περί Αυξήσεως Χρηματικών Ποινών Νόμο του 1987, (Αρ. 166/87). 5
- Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 145(3)(β) — Δικαίωμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου να αυξήσει την ποινή ή να απορρίψει την έφεση, σε περίπτωση έφεσης από το Γενικό Εισαγγελέα για το λόγο ότι η ποινή είναι ανεπαρκής. 10
- Ποινή - Αποτρεπτική ποινή — Επιβάλλεται σε αδικήματα που άπτονται της υγείας του λαού και εξυπηρετούν τον σκοπό του Νόμου.
- Ποινή — Διαφοροποίηση — Αρχές που εφαρμόζονται. 15
- Όλοι οι κατηγορούμενοι βρέθηκαν ένοχοι με δική τους παραδοχή ότι στις 28 Αυγούστου, 1989, στη Λευκωσία πώλησαν συσκευασμένα τρόφιμα — 5 κιβώτια με τυριά ALBATROS και παρέλειψαν να συμμορφωθούν με τους όρους των Προτύπων CYS 71:1985 — Προδιαγραφή για Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων με Χρονικές Ενδείξεις - ήτοι με παραποιημένη χρονική ένδειξη λήξεως. 20
- Ο τέταρτος κατηγορούμενος βρέθηκε επίσης ένοχος με δική του παραδοχή πρόσθετης κατηγορίας ότι μεταξύ 1ης Ιανουαρίου, 1989 και 28ης Αυγούστου, 1989, διάπραξε το ίδιο αδίκημα.

2 Α.Α.Δ Γενικός Εισαγγελέας ν. BISCO LTD

Η ποινή που επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο ήταν:

ΛΚ100.- πρόστιμο στην πρώτη κατηγορούμενη εταιρεία.

ΛΚ 50.- πρόστιμο στον δεύτερο κατηγορούμενο.

ΛΚ 50.- πρόστιμο στην τρίτη κατηγορούμενη.

- 5 ΛΚ 200.- πρόστιμο στον τέταρτο κατηγορούμενο σε κάθε μια από τις δύο κατηγορίες.

10 Η κατηγορούμενη 1 είναι εταιρεία που ασχολείται με την εμπορία τροφίμων. Οι κατηγορούμενοι 2 και 3 είναι σύζυγοι και Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Εταιρείας. Ο κατηγορούμενος 4 ο οποίος έκαμε την παραποίηση, χωρίς να το γνωρίζει ο Διευθυντής του, είναι υπάλληλος τους.

Σε έφεση κατά της ποινής σαν πρόδηλα ανεπαρκούς το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε, αποδεχόμενο την έφεση:

15 1) Το Πρωτόδικο Δικαστήριο έχει πρωταρχική ευθύνη για επιβολή ποινής. Το Ανώτατο Δικαστήριο επεμβαίνει αν η ποινή είναι πρόδηλα ανεπαρκής τιμωρία για τους κατηγορουμένους, δεν ικανοποιεί τους σκοπούς του Νόμου, δεν ενεργεί ως αποτρεπτική για άλλους και δεν προστατεύει το κοινό.

20 2) Σκοπός της σχετικής νομοθεσίας είναι η προστασία της υγείας του λαού.

3) Η έκταση της παραποίησης από 19 Αυγούστου, 1989 σε Μάρτιο 1991 είναι πάρα πολύ μεγάλη.

25 4) Η ποινή που επιβλήθηκε δεν αντικατοπτρίζει τη σοβαρότητα της υπόθεσης και έπρεπε να ήταν αποτρεπτική υπό τις περιστάσεις.

5) Ανεξαρτήτως φύλου και άλλης απασχόλησης ο διευθυντής ή διευθύνων σύμβουλος εταιρείας αναλαμβάνει και έχει έναντι του Νόμου τις ευθύνες του και γι' αυτό δεν μπορεί να γίνει διαφοροποίηση στη θέση της τρίτης κατηγορουμένης λόγω του ότι είναι γυναίκα.

30 6) Δεν μπορεί να γίνει διάκριση στην ποινή μεταξύ του δεύτερου και του τέταρτου κατηγορουμένου εν όψει της πρόθεσης του νομοθέτη και όλων των περιστατικών της υπόθεσης.

35 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτρέπεται. Οι επιβληθείσες από το Πρωτόδικο Δικαστήριο ποινές αντικαθίστανται με τις ακόλουθες:

Η πρώτη κατηγορούμενη εταιρεία να πληρώσει ΛΚ300.- πρόστιμο.

Ο δεύτερος κατηγορούμενος δύο μήνες φυλακή από σήμερα.

Η τρίτη κατηγορούμενη να πληρώσει ΛΚ300.- πρόστιμο.

Ο τέταρτος κατηγορούμενος δύο μήνες φυλακή από σήμερα στην πρώτη κατηγορία, και δύο μήνες φυλακή στη δεύτερη κατηγορία. Οι ποινές να συντρέχουν.

5

Η έφεση επιτρέπεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

The Attorney-General v. Kouppis and Others, 1961 C.L.R. 188;

Agathocleous v The Police (1965) 2 C.L.R. 119;

Afxenti "Iroas" v. The Republic (1966) 2 C.L.R. 116;

10

Attorney-General of the Republic v Vasiliotis alias Kaizer and Another (1967) 2 C.L.R. 20;

Psaras v The Police (1968) 2 C.L.R. 8;

Attorney-General v Yiallouris (1983) 2 C.L.R. 345.

Έφεση εναντίον της ανεπάρκειας της ποινής.

15

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της ανεπάρκειας της ποινής στην απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας που δόθηκε στις 21 Αυγούστου, 1990 (Α. Ιωαννίδης, Α.Ε.Δ.) με την οποία επέβαλε στους κατηγορούμενους πρόστιμο μεταξύ £50.- και £200.- οι οποίοι βρέθηκαν ένοχοι ότι πώλησαν συσκευασμένα τρόφιμα και παρέλειψαν να συμμορφωθούν με τους όρους των Προτύπων CYS 71:1985 - Προδιαγραφή για Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων με Χρονικές Ενδείξεις - ήτοι με παραποιημένη χρονική ένδειξη λήξεως.

20

25

Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α και Ε. Ρωσσίδου- Παπακυριακού, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσείοντα.

Α. Κουκούνης, για τους εφεσίβλητους.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανέγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Η παρούσα έφεση, που ασκήθηκε από το Γενικό

30

- 5 Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με βάση το Άρθρο 25 (2) των περί Δικαστηρίων Νόμων του 1960 μέχρι 1990, και το Άρθρο 137 (1) (β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, στρέφεται εναντίον της ποινής, που επέβαλε Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας στους τέσσερεις εφεσίβλητους - κατηγορούμενους, (οι "κατηγορούμενοι").

Ο λόγος της έφεσης είναι ότι η ποινή που επιβλήθη είναι παντελώς ανεπαρκής.

- 10 Όλοι οι κατηγορούμενοι, με δική τους παραδοχή, βρέθηκαν ένοχοι ότι στις 28 Αυγούστου, 1989, στη Λευκωσία πώλησαν στον Παύλο Σαμαρά, από τη Λευκωσία, συσκευασμένα τρόφιμα - 5 κιβώτια με τυριά ALBATROS, και παρέλειψαν να συμμορφωθούν με τους όρους των Προτύπων CYS 71:1985 - Προδιαγραφή για Σήμανση
- 15 Συσκευασμένων Τροφίμων με Χρονικές Ενδείξεις - ήτοι με παραποιημένη χρονική ένδειξη λήξεως.

- 20 Ο τέταρτος κατηγορούμενος, με τη δική του παραδοχή, βρέθηκε ένοχος πρόσθετης κατηγορίας ότι, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου, 1989 και 28ης Αυγούστου, 1989, αμφοτέρων των ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, σε ημερομηνία άγνωστη στην Κατηγορούσα Αρχή, πώλησε συσκευασμένα τρόφιμα, ήτοι τυριά ALBATROS, και παρέλειψε να συμμορφωθεί με τους όρους των Προτύπων CYS 71:1985 -
- 25 Προδιαγραφή για Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων με Χρονικές Ενδείξεις - ήτοι παραποίησε τη χρονική ένδειξη λήξεως.

Η ποινή που επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο είναι:-

- 30 £100.- πρόστιμο στην πρώτη κατηγορουμένη εταιρεία.
- £ 50.- πρόστιμο στο δεύτερο κατηγορούμενο.
- £ 50.- πρόστιμο στην τρίτη κατηγορουμένη.

£ 200.- πρόστιμο στον τέταρτο κατηγορούμενο σε κάθε μια από τις δυο κατηγορίες.

Τα γεγονότα είναι αναντίλεκτα και έχουν:-

Η κατηγορούμενη 1 είναι εταιρεία, η οποία ασχολείται με την εμπορία τροφίμων. Οι κατηγορούμενοι 2 και 3 είναι σύζυγοι και Διευθύνοντες Σύμβουλοι της εταιρείας. Ο κατηγορούμενος 4 είναι υπάλληλός τους. 5

Στις 28 Αυγούστου, 1989, η εταιρεία πώλησε και παρέδωσε στον Παύλο Σαμαρά πέντε κιβώτια, που περιείχαν 72 κουτιά τυριά ALBATROS το καθένα και που έφεραν ημερομηνία λήξεως "Μάρτιος 1991". 10

Ο Σαμαράς προμήθευσε το Νοσοκομείο Λάρνακας με ένα κιβώτιο - 72 X 8 τεμάχια - από τα τυριά αυτά.

Στις 12 Σεπτεμβρίου, 1989, ο αποθηκάριος του Νοσοκομείου, όταν επρόκειτο να διατεθούν τα τυριά για κατανάλωση στο Νοσοκομείο, πρόσεξε ότι η ημερομηνία λήξεως ήταν σφραγισμένη σε αυτοκόλλητη ετικέττα. Αφαίρεσε το αυτοκόλλητο και κάτω από αυτό ήταν η σωστή ημερομηνία - 19 Αυγούστου, 1989 - και, ως εκ τούτου, τα τυριά δεν χρησιμοποιήθηκαν. 15 20

Έγινε έρευνα από τον υπάλληλο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο τέταρτος κατηγορούμενος παραδέχτηκε ότι ο ίδιος έκαμε την παραποίηση, χωρίς να γνωρίζει τούτο ο Διευθυντής του. 25

Ο πρωτόδικος Δικαστής στην απόφασή του είπε:-

"Δεν έχω τίποτε ενώπιον μου που να δείχνει τι θα συνέβαινε αν τα τυριά καταναλίσκοντο μετά την ημερομηνία λήξεως και μέχρι το 1991 που ήτο η νέα ημερομηνία λήξεως, αν ήτο δηλαδή επιβλαβή στην υγεία ή αν δεν είχε οποιαδήποτε σοβαρή επίδραση στην υγεία κανενός 30

ή στην ποιότητα των τυριών. Εφόσον δεν έχω τίποτε ενώπιον μου παρόλον που είναι πολύ σοβαρή κατηγορία δεν θα επιβάλω το μάξιμουμ της ποινής που προνοείται από τον νόμο."

- 5 Οι ποινές που προβλέπονται από το Άρθρο 21 των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 έως 1983, (Αρ. 68/75, 6/77, 16/83), όπως έχουν αναθεωρηθεί με τον περί Αυξήσεως Χρηματικών Ποινών Νόμο του 1987, (Αρ. 166/87), είναι έξι μήνες φυλάκιση, ή
10 £450.- πρόστιμο, ή και οι δυο ποινές για την κάθε μια από τις κατηγορίες.

- Ο ευπαίδευτος δικηγόρος για το Γενικό Εισαγγελέα εισηγήθηκε ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστατικών της υπόθεσης και του περιεχομένου της απόφασης του
15 πρωτόδικου Δικαστή, η ποινή επιβλήθηκε με λανθασμένη αρχή νόμου και είναι άκρως ανεπαρκής.

- Ο δικηγόρος των εφεσιβλήτων - κατηγορουμένων εισηγήθηκε ότι το Δικαστήριο δεν πρέπει να επέμβει στις ποινές που επιβλήθηκαν, γιατί οι κατηγορούμενοι είχαν
20 λευκό παρελθόν, μεταμελήθηκαν και η πώληση έγινε λίγες μέρες μετά την ορθή ημερομηνία λήξης.

Το Δικαστήριο, σε έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα για το λόγο ότι η ποινή είναι ανεπαρκής, δύναται:-

(α) Να αυξήσει την ποινή.

- 25 (β) Να απορρίψει την έφεση.

(Βλ. Άρθρο 145 (3) (β) του Κεφ. 155.)

- Είναι βασική αρχή ότι η πρωταρχική ευθύνη για επιβολή ποινής ανήκει στο πρωτόδικο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο επεμβαίνει αν η ποινή είναι πρόδηλα ανεπαρκής τιμωρία για τους κατηγορουμένους, δεν
30 ικανοποιεί τους σκοπούς του Νόμου, δεν ενεργεί ως αποτρεπτική για άλλους και δεν προστατεύει το κοινό - (βλ.,

μεταξύ άλλων, *The Attorney-General v. 1. Kyriacos N. Kouppis, 2. Melios A. Ioannides, 3. Ioannis G. Hallas*, 1961 C.L.R. 188. *Panayiotis Agathocleous v. The Police* (1965) 2 C.L.R. 119. *Michael Antoni Afxenti "Iroas" v. The Republic* (1966) 2 C.L.R. 116. *Attorney -General of The Republic v. Neophytos Nicola Vasiliotis alias Kaizer and Another* (1967) 2 C.L.R. 20. *Georghios Elia Psaras v. The Police* (1968) 2 C.L.R. 8. *Attorney-General v. Yiallouris* (1983) 2 C.L.R. 345). 5

Στον Πρόλογο του περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δεκάτη Τρίτη Σειρά) Κανονισμού του 1987, Παράρτημα III (I), Κ.Δ.Π. 124/87, σελ. 423, αναφέρεται:- 10

"Το πρότυπο για σήμανση των συσκευασμένων Τροφίμων με χρονική ένδειξη (πώλησης, χρήσης/λήξης) μέχρι της οποίας το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιότητές του, ετοίμασε Τεχνική Επιτροπή του CYS. Ελήφθησαν υπόψη οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και άλλες προδιαγραφές διαφόρων άλλων χωρών συμπεριλαμβανομένων και των εισηγήσεων του Οργανισμού Γεωργίας και Τροφίμων των Ηνωμένων Εθνών. 15 20

Η έκδοση και εφαρμογή του προτύπου θα επιφέρει σημαντική βελτίωση στην προσπάθεια για ορθή σήμανση των τροφίμων και μεγάλες ευθύνες για τους βιομηχάνους. Αναμφίβολα θα αποτελέσει ένα σοβαρό βήμα για σωστή πληροφόρηση του καταναλωτή." 25

Ο σκοπός του προτύπου είναι η σήμανση όλων των συσκευασμένων τροφίμων με ημερομηνία μέχρι της οποίας η ποιότητα του τροφίμου θα είναι ικανοποιητική.

Η παράγραφος 3.1 και 2 των Γενικών Απαιτήσεων στην Κ.Δ.Π. 124/87 έχει:- 30

"3.1 Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση ή παραποίηση ή απόκρυψη της χρονικής ένδειξης.

3.2 Δεν επιτρέπεται η πώληση τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση που η χρονική ένδειξη έχει παρέλθει."

5 Η παρατήρηση του Δικαστή ότι δεν υπήρχε ενώπιόν του μαρτυρία για τις επιπτώσεις, όπως έχομε αναφέρει πιο πάνω, είναι αντίθετη με το Νόμο και δεικνύει ότι η ποινή επιβλήθηκε με λανθασμένη αρχή.

Ο σκοπός της νομοθεσίας είναι η προστασία της υγείας του λαού.

10 Η έκταση της παραποίησης από 19 Αυγούστου, 1989, σε Μάρτιο του 1991, είναι πάρα πολύ μεγάλη.

15 Η ποινή που επιβλήθηκε δεν αντικατοπτρίζει τη σοβαρότητα της υπόθεσης, όπως ο ίδιος ο Δικαστής την έχει περιγράψει. Δεν είναι αποτρεπτική, ούτε για τους κατηγορούμενους, ούτε για άλλους. Τα αδικήματα που διέπραξαν οι κατηγορούμενοι άπτονται της υγείας του κοινού.

20 Αποτρεπτικές ποινές μπορούν και πρέπει να επιβάλλονται, όπου η φύση του αδικήματος το επιβάλλει, λαμβανομένων, φυσικά, υπόψη των γεγονότων της κάθε υπόθεσης. Ποινές φυλάκισης, έστω και μικρής διάρκειας, εξυπηρετούν το σκοπό του Νόμου, όπως στην παρούσα υπόθεση, και επιβάλλονται ως αποτρεπτικές για τον κατηγορούμενο και για άλλους πιθανούς παραβάτες του Νόμου.

25 Ο δικηγόρος των εφεσίβλητων ζήτησε να διαφοροποιήσουμε τη θέση της τρίτης κατηγορουμένης, η οποία είναι γυναίκα - διευθύνων σύμβουλος - και κατέχει τη θέση μόνο σύμφωνα με το καταστατικό, χωρίς να ασκεί, ουσιαστικά, τα καθήκοντά της.

30 Οι κατηγορούμενοι 2 και 3 είναι Διευθυντές - Σύμβουλοι της εταιρείας και υπέχουν την ευθύνη που το καταστατικό και ο Νόμος επιβάλλει σ' αυτούς. Πρέπει να τονίσουμε ότι, ανεξαρτήτως φύλου και άλλης απασχόλησης, ο διευθυντής ή διευθύνων σύμβουλος εταιρείας αναλαμβάνει και έχει έναντι του Νόμου τις ευθύνες του.

Ο κατηγορούμενος 4 ήταν ο υπάλληλος ο οποίος παρε-
δέχθη ότι έκαμε την πράξη της πρόσθεσης της παραποιη-
μένης ετικέτας, στην οποία εδεικνύετο η λήξη αντί 19 Αυ-
γούστου, 1989 - Μάρτιος 1991.

Όμως, έχοντας υπόψη μας την όλη πρόθεση του νομο- 5
θέτη και όλα τα περιστατικά της υπόθεσης, δεν μπορούμε
να κάμουμε διάκριση στην ποινή μεταξύ του δεύτερου και
του τέταρτου κατηγορουμένου.

Με βάση όλα τα πιο πάνω, καταλήξαμε να επέμβουμε.

Η έφεση επιτρέπεται. Οι ποινές που επιβλήθηκαν από 10
το πρωτόδικο Δικαστήριο παραμερίζονται και αντικαθί-
στανται με τις ακόλουθες ποινές:-

Η πρώτη κατηγορουμένη εταιρεία να πληρώσει £300.-
πρόστιμο.

Ο δεύτερος κατηγορούμενος δύο μήνες φυλακή από σή- 15
μερα.

Η τρίτη κατηγορούμενη να πληρώσει £300.- πρόστιμο.

Ο τέταρτος κατηγορούμενος δύο μήνες φυλακή από σή-
μερα στην πρώτη κατηγορία, δύο μήνες φυλακή στη
δεύτερη κατηγορία. Οι ποινές να συντρέχουν. 20

Το Δικαστήριο με την ευκαιρία αυτή προειδοποιεί ότι η
νομοθεσία που έχει σχέση με την προστασία της υγείας
του λαού πρέπει να τηρείται με ευλάβεια. Τα Δικαστήρια
δεν θα παραλείπουν την εκτέλεση του καθήκοντός τους
για την πιστή εφαρμογή του Νόμου και την προστασία του 25
καταναλωτικού κοινού, με την επιβολή, ανάλογα με τα γε-
γονότα της υπόθεσης, ποινών φυλακίσεως.

Πιθανό να είναι αναγκαίο να απασχολήσει άλλες Αρχές
της Δημοκρατίας το ύψος της ποινής, της ανώτατης ποι- 30
νής που προβλέπεται από το Νόμο, εν όψει των κοινωνι-
κοοικονομικών συνθηκών του τόπου μας.

Έφεση επιτρέπεται.